

Briuselis, 2025 m. gegužės 12 d.
(OR. en)

8785/25

ENV 317
ENT 64
COMPET 350
IND 136
SAN 205
CONSOM 80
MI 294
CHIMIE 28
DELECT 55

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. gegužės 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2025) 2566 final
Dalykas:	KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../... 2025 05 05 kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedo nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA giminingų junginių

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2025) 2566 final.

Pridedama: C(2025) 2566 final

Briuselis, 2025 05 05
C(2025) 2566 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 05 05

kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedo nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA giminingų junginių

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Reglamento (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (POT reglamento) 1 straipsnyje nustatyta, kad to reglamento tikslas – apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo patvariųjų organinių teršalų (POT) uždraudžiant, kuo greičiau palaipsniui nutraukiant arba apribojant cheminių medžiagų, kurioms taikoma Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų, gamybą, tiekimą rinkai ir naudojimą.

Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/784 perfluoroktano rūgštis (PFOA), jos druskos ir PFOA giminingi junginiai įtraukti į Reglamento (ES) 2019/1021 I priedą su specialiomis išimtimis (toliau – PFOA įrašas). Pagal 6 punkte nustatytą specialią išimtį tam tikromis sąlygomis leidžiama PFOA, jos druskas ir PFOA giminingus junginius naudoti gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos, įskaitant ir judriasias, ir stacionarias sistemas. Ši išimtis baigia galioti 2025 m. liepos 4 d.

Kai kurios valdžios institucijos ir suinteresuotieji subjektai informavo Komisiją, kad daugeliui veiklos vykdytojų laikytis šio termino yra sunku. To priežastys gali būti įvairios, įskaitant tai, kad sunku išmatuoti PFOA giminingų junginių kiekį putose ir kad nepakankamai įvertinti putų, kurių sudėtyje yra PFOA, kiekiai. Be to, šiuo metu vyksta apribojimų nustatymo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (REACH) procesai ir tikimasi, kad nustačius tuos apribojimus įmonės turės visas gaisro gesinimo putas, kuriose yra PFAS, pakeisti alternatyvomis. Išimties galiojimo pratęsimas sumažintų riziką, kad putas, kuriose yra PFOA, įmonės dėl laiko stygiaus imtųsi keisti kitomis putomis, kuriose yra PFAS, o ne befluorėmis putomis.

Komisija siūlo specialios išimties galiojimą pratęsti iki 2025 m. gruodžio 3 d., t. y. iki vėliausios galimos datos pagal Stokholmo konvencijoje nustatytą dabartinę specialią penkerių metų išimtį.

PFOA įrašė nenustatyta konkreti gaisro gesinimo putose netyčia susidarančio PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių kiekio (UTC) ribinė vertė. Todėl taikomos 1 ir 2 punktuose nustatytos bendrosios UTC ribinės vertės. Kadangi pranešama, kad kai kuriose putose netyčia susidaro didesnis tokių junginių kiekis nei 1 ir 2 punktuose nustatytos ribinės vertės, tikslinga PFOA įrašė trejiems metams nustatyti tokių junginių UTC gaisro gesinimo putose ribinę vertę.

Kai iš gaisro gesinimo sistemų pašalinamos putos, kuriose yra PFOA, šiek tiek šių medžiagų gali likti net ir išvalytoje sistemoje ir užteršti naujas putas, kuriomis užpildoma sistema. Todėl tikslinga nustatyti gaisro gesinimo putoms, kuriomis užpildoma išvalyta sistema, taikomą UTC ribinę vertę, kad dėl šios taršos netektų keisti naujų putų.

PFOA įrašo 3 ir 10 punktuose Komisija įpareigojama kai kurias PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių UTC ribines vertes peržiūrėti. Šiuo metu nėra informacijos, kuria būtų galima pagrįsti šių UTC ribinių verčių keitimą. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija PFOA įrašą gali iš dalies pakeisti gavusi naujos informacijos, siūloma šias dvi peržiūros nuostatas išbraukti.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Dėl deleguotojo akto projekto su valstybių narių paskirtais ekspertais konsultuotasi atitinkamos ekspertų grupės (valstybių narių kompetentingų institucijų POT ekspertų grupė)

posėdyje ir į jų pastabas atsižvelgta. Atitinkami suinteresuotieji subjektai, įskaitant chemijos pramonės ir pilietinės visuomenės atstovus, taip pat dalyvavo kompetentingų institucijų POT ekspertų grupės posėdžio diskusijose dėl PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių įrašo Reglamento (ES) 2019/1021 I priede keitimo ir į jų pastabas buvo atsižvelgta.

2024 m. lapkričio 8 d. – gruodžio 6 d. konsultacijų su visuomene portale vyko viešos konsultacijos dėl teisės akto projekto ir į gautas pastabas atsižvelgta, kaip paaiškinta toliau.

Kai kurie respondentai pritarė pasiūlymui atidėti specialios išimties, taikomos PFOA, jos druskoms ir giminingiems junginiams gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos, galiojimo pabaigą. Jie taip pat pritarė tam, kad būtų nustatyta gaisro gesinimo putose esančių PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių UTC ribinė vertė. Pakeitimai veiklos vykdytojams, vis dar naudojantiems putas, kurių sudėtyje šių medžiagų yra daugiau nei dabartinė UTC ribinė vertė, suteiktų daugiau laiko toms putoms pakeisti. Kai kurie respondentai prašė, kad, be siūlomos PFOA giminingų junginių UTC befluorėse gaisro gesinimo putose, kuriomis užpildoma išvalyta gaisro gesinimo įranga, ribinės vertės, būtų nustatyta ir konkreti PFOA UTC tokiose gaisro gesinimo putose ribinė vertė.

Kiti respondentai, motyvuodami tuo, kad valymo metodų ir befluorių putų jau esama, nepritarė Komisijos pasiūlymui dėl naujų UTC ribinių verčių, nes tai lemtų didesnę PFOA ekspoziciją.

Komisija mano, kad suteikti daugiau laiko gaisro gesinimo putoms, kurių sudėtyje yra PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių, pakeisti yra pagrįsta, nes tada veiklos vykdytojai jas pakeistų ne kitomis putomis, kurių sudėtyje yra PFAS, o pereitų prie befluorių putų. Tokiam pakeitimui reikia daugiau laiko, nes befluorės putos nėra tiesioginis pakaitalas ir tam, kad jas būtų galima naudoti, reikia pritaikyti gaisro gesinimo sistemas. Komisija taip pat mano, kad, siekiant išvengti didelio skystųjų atliekų kiekio susidarymo ar gaisro gesinimo įrangos šalinimo anksčiau laiko, tikslinga nustatyti specialią PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių UTC befluorėse gaisro gesinimo putose, kuriomis užpildoma išvalyta gaisro gesinimo įranga, ribinę vertę.

Taip pat gauta pastabų, kuriose siūlyta apibrėžti valymo standartus, siūlomą gaisro gesinimo putoms taikomą UTC ribinę vertę mažinti laipsniškai ir nustatyti peržiūros nuostatą. Dėl pasiūlymo apibrėžti valymo standartus pažymėtina, kad šiuo metu rengiamas atitinkamas rekomendacinis dokumentas. Komisija nemano, kad tikslinga palaipsniui mažinti UTC, nes aptariamoms putoms ilgainiui bus pakeistos befluorėmis putomis, be kita ko, atsižvelgiant į šiuo metu rengiamą apribojimą pagal REACH reglamentą. O dėl peržiūros pasakytina, kad Komisija, gavusi papildomos informacijos, gali bet kuriuo metu peržiūrėti I priedo įrašą.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Deleguotuoju aktu iš dalies keičiamas Reglamento (ES) 2019/1021 I priedo įrašas, skirtas PFOA, jos druskoms ir PFOA giminingiems junginiams, siekiant jį priderinti prie mokslo ir technikos pažangos. Siūlomo deleguotojo akto teisinis pagrindas yra Reglamento (ES) 2019/1021 15 straipsnio 1 dalis.

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2025 05 05

kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedo nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA giminingų junginių

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų¹, ypač į jo 15 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2019/1021 įgyvendinami Sąjungos įsipareigojimai pagal Stokholmo konvenciją dėl patvariųjų organinių teršalų² (toliau – Konvencija) ir 1979 m. Tolumų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolą dėl patvariųjų organinių teršalų³;
- (2) Konvencijos A priede pateiktas cheminių medžiagų sąrašas. Kiekviena Konvencijos šalis privalo uždrausti į sąrašą įtrauktas chemines medžiagas arba imtis teisinių ir administracinių priemonių, būtinų jų gamybai, naudojimui, importui ir eksportui nutraukti, atsižvelgdama į taikomas specialias tame priede nustatytas išimtis;
- (3) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2020/784⁴ iš dalies pakeistas Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas – į jį įtraukti perfluoroktano rūgštis (PFOA), jos druskos ir PFOA giminingi junginiai (PFOA įrašas); Vėliau PFOA įrašas iš dalies pakeistas Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2021/115⁵ ir Komisijos deleguotuoju reglamentu 2023/866⁶;

¹ OL L 169, 2019 6 25, p. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj>.

² 2004 m. spalio 14 d. Tarybos sprendimas 2006/507/EB dėl Stokholmo konvencijos dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 209, 2006 7 31, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2006/507/oj>).

³ 2004 m. vasario 19 d. Tarybos sprendimas 2004/259/EB dėl 1979 m. Tolumų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos protokolo dėl patvariųjų organinių teršalų sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 81, 2004 3 19, p. 35, ELI: <http://data.europa.eu/eli/prot/2004/259/oj>).

⁴ 2020 m. balandžio 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2020/784, kuriuo dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA giminingų junginių įrašymo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedas, (OL L 188I, 2020 6 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/784/oj).

⁵ 2020 m. lapkričio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/115, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 I priedo nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA giminingų junginių, (OL L 36, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/115/oj).

⁶ 2023 m. vasario 24 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2023/866, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1021 nuostatos dėl perfluoroktano rūgšties (PFOA), jos druskų ir PFOA giminingų junginių, (OL L 113, 2023 4 28, p. 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/866/oj).

- (4) Reglamento (ES) 2019/1021 I priede nustatyta speciali išimtis, pagal kurią tam tikromis sąlygomis leidžiama PFOA, jos druskas ir PFOA giminingus junginius naudoti gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos, įskaitant ir judriasias, ir stacionarias sistemas. Ši išimtis baigia galioti 2025 m. liepos 4 d. Valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai pranešė, kad veiklos vykdytojams laikytis šio termino yra sunku. Tai galėtų būti dėl to, kad sunku išmatuoti PFOA giminingų junginių kiekį putose ir kad yra nepakankamai įvertinti putų, kurių sudėtyje yra PFOA giminingų junginių, kiekiai. Todėl specialios išimties galiojimas turėtų būti pratęstas iki 2025 m. gruodžio 3 d., t. y. iki vėliausios datos, iki kurios galima ją pratęsti pagal Konvenciją;
- (5) Reglamento (ES) 2019/1021 I priedo PFOA įrašo 1 punkte PFOA ar bet kurioms jos druskoms, esančioms cheminėse medžiagose, mišiniuose ar gaminiuose, nustatyta netyčia susidarančio teršalų kiekio (UTC) ribinė vertė yra 0,025 mg/kg. To įrašo 2 punkte bet kuriam atskiram PFOA giminingam junginiui ar PFOA giminingų junginių deriniui, esančiam cheminėse medžiagose, mišiniuose ar gaminiuose, nustatyta UTC ribinė vertė yra 1 mg/kg. Kadangi naujausi kelių valstybių narių analizės duomenys parodė, kad gaisro gesinimo putose, kurios skirtos skystųjų degalų garams slopinti ir skystųjų degalų gaisrams gesinti (B klasės gaisrai) ir kuriomis jau užpildytos sistemos, esančių PFOA ar jos druskų ir PFOA giminingų junginių kaip netyčia susidarančių teršalų koncentracija gali būti didesnė, trejų metų laikotarpiui reikėtų nustatyti PFOA ar bet kurioms jos druskoms taikomą specialią 1 mg/kg UTC ribinę vertę, o bet kuriam atskiram PFOA giminingam junginiui arba PFOA giminingų junginių deriniui – 10 mg/kg UTC ribinę vertę, kai šios medžiagos naudojamos tokiose putose ir putų koncentratuose. Per tą laikotarpį veiklos vykdytojai turės pakankamai laiko putoms ir putų koncentratams, kuriuose yra PFOA arba kurios nors iš jos druskų ir PFOA giminingų junginių, viršijančių dabartines UTC ribines vertes, pakeisti;
- (6) kai iš gaisro gesinimo sistemų pašalinamos putos, kuriose yra PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių, šiek tiek šių medžiagų gali likti net ir išvalytoje sistemoje ir taip gali būti užterštos naujos putos, kuriomis užpildoma sistema. Todėl tikslinga nustatyti UTC ribinę vertę, taikomą PFOA, jos druskoms ir PFOA giminingiems junginiams befluorėse gaisro gesinimo putose, kuriomis išvalyta gaisro gesinimo sistema užpildoma siekiant pakeisti putas, kuriose buvo PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių. Ta ribinė vertė turėtų būti 10 mg/kg suminė PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių koncentracija;
- (7) siekiant užtikrinti aiškumą, kurioms putoms, koncentratams ar tirpalams taikomas Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas, pridedama apibrėžtis, kuria paaiškinama, kad terminas „gaisro gesinimo putos“ apima bet kokį mišinį, skirtą gaisrui gesinti putomis, taip pat gaisro gesinimo putų koncentratams ir gaisro gesinimo putų tirpalams, iš kurių padaromos putos;
- (8) Reglamento (ES) 2019/1021 3 straipsniu draudžiama gaminti, tiekti rinkai ir naudoti to reglamento I priede išvardytas chemines medžiagas – atskiras, esančias mišinių ar gaminių sudėtyje. Šiuo atžvilgiu reikėtų paaiškinti, kad gaminius, kuriuose yra PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių ir kurie pagaminti arba patiekti rinkai pagal to reglamento I priede nustatytą išimtį bei kurie jau buvo naudojami prieš pasibaigiant išimties galiojimui, galima naudoti toliau po tos datos;
- (9) PFOA įrašo 3 ir 10 punktuose Komisija įpareigota peržiūrėti PFOA, jos druskų ir PFOA giminingų junginių UTC ribines vertes, taikomas tam tikroms medicinos

priemonėms ir medžiagoms, kurios bus naudojamos kaip gabenamos izoliuotos tarpinės cheminės medžiagos. Šiuo metu nėra informacijos, kuria būtų galima pagrįsti šių ribinių verčių keitimą. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija PFOA įrašą gali iš dalies pakeisti gavusi naujos informacijos, peržiūros nuostatos turėtų būti išbrauktos;

- (10) PFOA įrašo pirmos skilties v punkte nurodyta „perfluoroktansulfonrūgštis ir jos dariniai (PFOS)“. Kadangi PFOS įrašo pirmoje skiltyje formuluotė pakeista į „perfluoroktansulfonrūgštis (PFOS), jos druskos ir PFOS giminingi junginiai“, ši nuoroda PFOA įrašė turėtų būti atitinkamai pakeista,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2019/1021 I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 05 05

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN